

„BRON VAN LEVEN“ (MPOKOLO WA MUOYO)
Onthaalhuis voor mensen in nood, Kananga, Kongo

Kananga, 18 februari 2006

Goede vrienden,

In juli 2005 schreef ik het klad van een omzendbrief, maar hij geraakte niet verstuurd. Het zou dan een Kerstbrief worden, en nu is het bijna Aswoensdag, en binnen enkele weken ga ik op verlof... Dit geeft een beeld van de drukte waar we dagelijks door gefopt worden. Van 's morgens tot 's avonds, van zondagmorgen tot zaterdagavond wordt onze tijd opgeslorpt door mensen die onvoorzien langs komen, op zoek naar een luisterend oor voor hun blijkbaar onoplosbare problemen, en die zijn enorm talrijk in Kongo.

Zo stapten we ook het nieuwe jaar in. Op oudejaarsavond hebben we het niet kunnen rekken tot middernacht, te veel slaap... En de eerste dag van het jaar, om zeven uur 's morgens werd er al op de deur geklopt. De vorige avond was er een gevangene vrij gelaten. De afstand van vijf kilometer van de gevangenis naar hier was te lang voor zijn verzwakte lichaam; hij had onderweg langs de straat geslapen. En nu stond hij daar: uitgemergeld, blootsvoets, gehuld in niet al te welriekende lompen, met een vermoeide glimlach van vreugde om zijn vrijlating, maar niet wetend waar naar toe: "Gelukkig Nieuwjaar, pater!" Het nieuwe jaar was begonnen zoals het oude geëindigd was.

Een week vroeger hadden we Kerstnacht weer doorgebracht in de gevangenis, met tweehonderd hongerige gevangenen gezeten op hun slaapmatten in de grote donkere slaapzaal. We hebben gevierd in het licht van een stallantaarn, ons batterijlampje deed het niet meer. De vreugde was er niet minder groot om, met na de nachtmis een kop warme koffie en een broodje.

Mijn twee misdienaars die er iedere zondag altijd heel vroom links en rechts van mij staan, in hun witte gewaden, zijn twee jonge moordenaars: de ene is burger en heeft gedood met een mes, uit koleire; de andere is een soldaat en heeft gedood met een geweer, uit paniek. Ze hebben er allebei enorm spijt van. Gods liefde en vergeving zijn onvoorstelbaar ruim...

De huidige Kongo heeft een grote nood aan veel liefde. Het dagelijks leven van de meeste Kongolezen is onmenselijk hard: geen eten genoeg, geen geld voor geneeskundige zorgen, geen schoolgeld, niet uitbetaalde lonen... Onrechtvaardige situaties die met veel liefde moeten rechtgetrokken worden. Omwille van mijn werk heb ik heel wat te maken met het gerecht, met procureurs, magistraten, rechters, advocaten, juristen, met politie en veiligheidsdiensten: een wereld waar van hoog tot laag heel wat moet aan gesleuteld worden om te komen tot ware gerechtigheid.

Het voorbije jaar is een zwaar jaar geweest voor ons Onthaalhuis. De groeiende ontevredenheid van de Kongolezen omwille van de uitgestelde verkiezingen heeft voor heel wat spanningen gezorgd en vrees voor onlusten. Zo de vrees van de machthebbers dat de straatkinderen zouden kunnen misbruikt worden door politieke partijen om rellen uit te lokken. Daarom werden regelmatig straatkinderen 's nachts door soldaten opgepakt en de volgende morgen in ons Onthaalhuis afgezet. We zijn ook regelmatig moeten tussenkomen om straatkinderen uit de gevangenis te halen. Nee, de autoriteiten van Kananga zijn niet erg kindvriendelijk.

Op 28 februari is het tien jaar geleden dat ons centrum officieel werd ingehuldigd. We zijn met ons personeel overeengekomen om die dag niet uit te pakken met een groot officieel

feest. Dat ligt niet in de lijn van ons dagelijks werk. We willen onze armen niet schaamteloos in de nieuwsgierige schijnwerpers plaatsen. We zoeken geen succes, ofschoon ons werk gewaardeerd wordt door de bevolking en de officiële instanties van de staat en de Uno-vredesmacht ter plaatse. We zullen wel samen bidden, een paar geiten slachten, fruitsap klaarmaken met snoep en koekjes, en zorgen voor een nieuwe voetbal voor de kinderen.

De voorbije jaren vingen we jaarlijks tussen de 250 en 450 mensen op in ons centrum. Gedurende het jaar 2004 waren het 650, waarvan 416 kinderen. En in 2005 vingen we 762 mensen op, waarvan 573 kinderen; in januari 2006: weeral 57 mensen. Ons Onthaalhuis is een thermometer die klaar en duidelijk aanduidt in welke mate de Kongolese maatschappij aftakelt.

Een overzicht van de noden die mensen naar ons Onthaalhuis geleid hebben in 2005, en enkele cijfers werpen een licht op de realiteit van de huidige Kongolese maatschappij:

- Volwassenen en kinderen die arm, ziek, ondervoed en dakloos zijn, aan hun lot overgelaten	345
- Kinderen in conflict met het gerecht, aangehouden en opgesloten, en ons toevertrouwd door de politie en het vredesgerecht	137
- Straatkinderen die zich zelf zijn komen aanmelden	131
- Zieken die uit ver afgelegen dorpen zich in de stad komen laten verzorgen, maar zonder geld voor eten of logement	49
- Volwassenen en kinderen op reis (meestal te voet), op doortocht in Kananga, uitgeput, ziek, in de onmogelijkheid om hun weg verder te zetten	48
- Oorlogsvluchtelingen (Kongolezen, Rwandezzen, Burundezzen) die in Kananga aankomen, op terugreis naar hun streek van herkomst	24
- Bevrijde gevangenen, zwak en ziek en zonder familie in Kananga	13
- Borelingetjes: weesjes (o.a. omwille van aids), twee- en drielingen van arme ouders, kindjes van moeders met borstvoedingsproblemen (worden gevoed en gevolgd gedurende twee jaar)	11
- Kindsoldaten: enkele nakomers	4
TOTAAL	762

Van de 762 mensen die we opvingen, waren er 190 volwassenen (70 mannen en 120 vrouwen) en 572 kinderen (433 jongens en 139 meisjes).

We hebben vorig jaar 25 overlijdens gekend in ons centrum: 3 omwille van ziekte en 22 veroorzaakt door ondervoeding; 21 van de 25 sterfgevallen betreft kinderen, waarvan 16 van minder dan 5 jaar oud. We zijn het dus gewoon geworden om kleine doodskistjes te kopen (is een slechte en teneerdrukkende gewoonte).

Dagelijks verblijven er tussen 75 en 95 mensen in ons centrum, waarvan de meeste gedurende 1 à 3 maanden, alvorens hun terugkeer in hun familie kan plaatsgrijpen.

Gedurende de 10 jaar werking van ons Onthaalhuis hebben we 4.286 mensen opgevangen en geholpen met een nieuwe start in hun leven.

Normaal gezien vangen we vanaf september heel wat ondervoede kinderen op, want de vorige oogst is dan al opgegeten en het wordt dan hongerig wachten op de nieuwe oogst van december. Maar het voorbije jaar zijn we in mei al begonnen met ondervoede kinderen op te nemen in ons centrum. En wat ook angstbarend nieuw is: heel wat moeders die zich met hun ondervoede kindjes komen aanmelden, zijn zelf ook ondervoed. Het betreft hier jonge moeders die door hun echtgenoot in de steek zijn gelaten.

Onze dagelijkse opvang van alleenstaande moeders en kinderen, straatkinderen, gerechtskinderen, kindmoeders, kindsoldaten, magere ex-gevangenen, terminale zieken, enz... geeft ons soms de indruk dat ons Onthaalhuis werkt als de vuilnisbak van Kananga. Zwakken en kleinen, zonder waarde, voor wie er zagezegd geen uitkomst is, hopeloze en afgeschreven gevallen die de maatschappij "vervuilen", worden in ons centrum afgezet. Maar we zorgen er koppig en geduldig voor dat onze vuilnisbak proper en net blijft. We maken er een grote bloempot van, vol prachtige bloemen van alle kleuren. Zo wordt onze vuilnisbak "Bron van Leven". Want we zijn er van overtuigd dat ieder mensenkind de moeite waard is om ten volle uit levenskansen te krijgen.

Ook in die andere vuilnisbak van Kananga, de centrale gevangenis, zit het uitschot van de maatschappij: de armen die geen geld hebben om zich vrij te kopen. De grote criminelen die veel geld verduisteren, hebben de mogelijkheid om het gerecht goed te betalen en vlug vrij te komen. De armen die voor diefstal van wat zeep of een konijn, of omwille van niet betaalde schulden of omwille van "landloperij en bedelarij" vast zitten, blijven er aan hun lot overgelaten. In ons Onthaalhuis bereiden we dagelijks eten voor de zieke en zwakste gevangenen. Iedere dag fietsen er enkele jonge vrijwilligers met die maaltijden naar de gevangenis, vijf kilometer verder.

We zijn erg dankbaar voor de waardevolle steun die heel wat mensen "van bij ons" bieden om onze vuilnisbak in dit stukje Afrika hoopvol te doen stralen. (Sorry voor ons tijdgebrek dat ons niet toelaat daar altijd persoonlijk op te reageren, wat ons werkelijk geneert).

Wat voor mensen waardeloos is, is voor God goud waard; wat voor mensen verloren is, is voor God gewonnen; wat voor mensen beduvelde is, is voor God gezegend; wat voor mensen een vuilnisbak is, is voor God een Bron van Leven. Gods liefde is onvoorstelbaar soepel en ruim... Hoe zouden we er anders mee verder doen in een Afrika waar de wereld zijn neus voor ophaalt? We weten en ervaren dat ons werk gedragen wordt door het gebed van heel wat gelovigen, waarvoor hartelijk dank en Gods zegen.

Ivo Vanvolsem, scheutist

N.B.: we zoeken mensen van goede wil die ons kunnen helpen met:

- ✓ stevig kunstleer (simili) om 55 schuimrubberen éénpersoonsmatrassen te overtrekken; bestemd tegen bedwateren;
- ✓ 100 m stevig kippengaas van ongeveer 2 m hoog om de omheining van ons centrum te vernieuwen;
- ✓ voetballen die (bijna) niet kapot kunnen.

* Postadres: Ivo Vanvolsem / KANANGA, CONGO
Missiehuis van Scheut, Ninoofsesteenweg 548, 1070 Brussel

* E-mail: ivovanvolsem@yahoo.fr

* Verlofadres: Kleutersbaan 1, 1501 Buizingen (maart – april – mei 2006).

*- Zij die een handje willen toesteken, kunnen dat op rekening
"Scheut Ontwikkelingssamenwerking 000-0901974-68"*

met vermelding: voor MWM 02 243 031 (met fiscaal attest vanaf 30 € per jaar).

- Wie geen fiscaal attest wenst, kan storten op rekening

"Missiehuis van Scheut – Brussel 210-0390663-96"

met vermelding: voor Onthaalhuis, Ivo Vanvolsem, Kasayi.